Dosar nr. 2-20411/25

H O T Ă R Î R E
în numele Legii
(dispozitiv)

23 octombrie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Central)
Instanța compusă din:

Președintele ședinței,
Judecătorul Țurcanu Radu
Grefier Bacalîm Ana

Cu participarea:
Reclamantului *****

În lipsa:
Pîrîtului Ministerul Justiției al RM, cerere lipsă,
Intervenienți accesorii Primăria Mun. Chișinău, Consiliu Municipal Chișinău, Executorul judecătoresc Doroftei Igor, cerere lipsă,

procedura de citare legală față de ultimii a fost respectată,

a examinat în sediul instanței de judecată, în ședința de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva Ministerul Justiției al RM, intervenienți accesorii Primăria Mun. Chișinău, Consiliu Municipal Chișinău, executorul judecătoresc Doroftei Igor, cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești,

și în conformitate cu prevederile Legii nr. 87/2011, art. 85, 94, 238-241 CPC al RM, instanța de judecată,

hotărăște:

Se admite acțiunea lui *****.

Se constata încălcarea art. 6 par. 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, și art. 1 al Protocolul Nr. 1 la Convenție, exprimat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr.3-2380/08 din 28.10.2008 emisă de Curtea de Apel Chișinău și încălcarea dreptului la protecția proprietății, față de *****.

Se încasează din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiție al Republicii Moldova în beneficiul lui *****, IDNP: *****, dom. mun. Chișinău,*****, a prejudiciul moral cauzat, ca urmare a încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești pentru perioada de 38 luni de neexecutare (01.07.2022-

31.08.2025), în mărime de 1900 (o mie nouă sute) euro, echivalentul în valută națională, conform cursului BNM, la data executării hotărârii.

Se explică dreptul părților şi participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de în apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președinte ședinței,
judecătorul Țurcanu Radu

Dosar nr. 2-20411/25

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

23 octombrie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Central)
Instanța compusă din:

Președintele ședinței,
Judecătorul Țurcanu Radu
Grefier Bacalîm Ana

Cu participarea:
Reclamantului *****

În lipsa:
Pîrîtului Ministerul Justiției al RM, cerere lipsă,
Intervenienți accesorii Primăria Mun. Chișinău, Consiliu Municipal Chișinău, Executorul judecătoresc Doroftei Igor, cerere lipsă,

procedura de citare legală față de ultimii a fost respectată,

a examinat în sediul instanței de judecată, în ședința de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva Ministerul Justiției al RM, intervenienți accesorii Primăria Mun. Chișinău, Consiliu Municipal Chișinău, executorul judecătoresc Doroftei Igor, cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești,

a constatat:

La data de 25 septembrie 2025, ***** s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii - Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău și executorul judecătoresc, Doroftei Ion cu privire la constatarea

încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a dreptului la protecția proprietății și repararea prejudiciului moral în mărime de 1900 EUR.

În motivarea acțiunii, reclamantul a mai indicat că la 28 octombrie 2008, Curtea de Apel Chișinău a admis cererea sa de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea Primăriei mun. Chișinău de a-1 asigura cu spațiu locativ, emițând în acest sens hotărârea nr. 3-2380/08, care a rămas definitivă prin neatacare.

Potrivit cererii, reclamantul a susținut că, de la data intentării procedurii de executare și până în prezent, a utilizat toate mijloacele legale disponibile pentru a-1 determina pe debitor să execute hotărârea judecătorească. Cu toate acestea, acțiunile întreprinse s-au adeverit a fi inutile, întrucât debitorul nu și-a onorat obligația nici până în prezent.

Adițional, reclamantul a menționat că acesta a avut un rol activ în procedura de executare prin realizarea următoarelor acțiuni: încercarea schimbării modului de executare; propunerea neacceptată de soluționare amiabilă prin încheierea unei tranzacții de împăcare ca în alte cazuri similare cu un avantaj de până la 60% economie la bugetul public; inițierea procedurii de sancționare contravențională a debitorului, care a fost în definitiv respinsă; demersuri și solicitări adresate executorului judecătoresc, debitorului și autorităților publice în vederea neadmiterii încălcării dreptului la un proces echitabil; intentarea procedurii de răspundere civilă a debitorului, care a fost în definitiv respinsă; sesizarea Curții Europene a Drepturilor Omului („CtEDO”); intentarea a 14 acțiuni civile în instanța de judecată în temeiul Legii nr. 87/2011, soldate cu 13 hotărâri irevocabile și toate executate și cu o hotărâre definitivă.
în pofida acestor aspecte, până în prezent titlul executoriu rămâne neexecutat, fapt care, în continuare, încalcă dreptul reclamantului la un proces echitabil, cauzându-i prejudicii de ordin material și moral.

Reclamantul a precizat că la nivel național nu există un recurs efectiv care ar stopa încălcarea dreptului, ceea ce constituie o încălcare a art. 13 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale (în continuare - „CEDO"), iar cererea depusă confirmă suplimentar aceste afirmații. Potrivit hotărârilor judecătorești pronunțate până în prezent, s-a dispus recuperarea prejudiciilor materiale până la 31 decembrie 2021 și a celor morale până la 30 iunie 2022.

Mai consider reclamantul consideră că mecanismul instituit de autorități prin Legea nr. 87/2011 este ineficient și dimpotrivă, contribuie la tergiversarea executării hotărârilor judecătorești, cauzând pierdere de timp reclamantului și suferințe morale ca urmare a sistemului birocratic al formalităților impuse. Adițional, a susținut că suferințele morale se răsfrâng nu doar asupra persoanei sale, ci și asupra membrilor familiei sale, cauzând stres și situații tensionante în familie, având doi copii minori la întreținere.

Făcând trimitere la jurisprudența CtEDO și la Recomandarea nr. 6 a Curții Supreme de Justiție, reclamantul consideră că suma de 1900 EUR reprezintă o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral cauzat în decursul a 38 de luni (01 iulie 2022 - 31 august 2025). Astfel, reclamantul solicită constatarea încălcării art. 6 § 1 din CEDO și art. 1 al Protocolului nr. 1 la CEDO și repararea prejudiciului moral în mărime de 1900 EUR.

La 20 octombrie 2025, reprezentantul pârâtului Ministerului Justiției, Teodor Stelea, a depus referință la prezenta cauză prin care a solicitat respingerea acțiunii reclamantului ca fiind neîntemeiată și lipsită de suport probator.

În motivarea referinței, reprezentantul pârâtului a invocat că, în speță, nu sunt întrunite cazurile, modul și condițiile necesare de răspundere patrimonială a statului, în conformitate cu Legea nr. 87/2011, întrucât executorul judecătoresc a respectat întocmai procedura de executare, dând dovadă de maximă diligență în raport cu drepturile părților, iar prejudiciul moral pretins de către reclamant nu a fost probat, respectiv va constitui o îmbogățire fără justă cauză.

În final al solicitat reprezentatul pârâului examinarea cererii în lipsă.

Referință au depus și intervenienți accesorii: Primăria Mun. Chișinău, Consiliu Municipal Chișinău, Executorul judecătoresc Doroftei Igor, prin care nu au recunoscut acțiunea, solicitând totodată examinarea cererii în lipsă.

Examinând cererea de chemare în judecată, audiind explicațiile părților, examinând materialele cauzei în raport cu circumstanțele stabilite și normele aplicabile speței, instanța ajunge la concluzia *de a admite acțiunea civilă* înaintată de *****, ca fiind întemeiată, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Potrivit art. 6 din aceeași normă juridică, instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Conform articolului 117 alin.(1) Cod de procedură civilă, probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Potrivit articolului 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În temeiul articolului 121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Probele se apreciază în conformitate cu prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, care statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai

pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Potrivit art.240 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Totodată, instanța de judecată urmează să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum și să argumenteze preferințele unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și presupune obligația instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora *(Garda Ruiz* v. *Spania,* Hotărâre din 21 ianuarie 1999, § 26).

Astfel cazului dedus analizei, instanța reține că prin hotărârea nr. 3- 2380/08 din 28 octombrie 2008 emisă de Curtea de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva Primăriei mun. Chișinău privind obligarea asigurării cu spațiu locativ. Astfel, Primăria mun. Chișinău a fost obligată să acorde spațiu locativ în conformitate cu normele stabilite de legislație.

În continuare, reclamantul a prezentat titlul executoriu spre executare executorului judecătoresc în termenul stabilit de lege, iar la 10 decembrie 2008, executorul judecătoresc a expediat documentul executoriu Primăriei mun. Chișinău pentru executare benevolă.

La 05 decembrie 20012, documentul executoriu nominalizat a fost strămutat, în temeiul art. 32 alin. (1) lit. (c) Cod de executare la executorul judecătoresc Doroftei Ion.

În cadrul procedurii de executare, Primăria mun. Chișinău a fost somată repetat în privința executării hotărârii: la 06 decembrie 2012, 22 iulie 2013, 15 septembrie 2014, 22 octombrie 2014 și 07 noiembrie 2014, însă, prin comunicatele din 18 decembrie 2012, 30 august 2013, 26 septembrie 2014 și 06 noiembrie 2014, a informat executorul judecătoresc despre imposibilitatea executării, invocându-se lipsa mijloacelor bănești și a spațiului locativ liber în mun. Chișinău, totodată menționând despre demersurile înaintate Guvernului Republicii Moldova, prin care s-a solicitat alocarea mijloacelor financiare pentru construcția acestor spații.

Conform informației prezentate, la 22 septembrie 2014, pârâtului i-a fost acordat termen de executare până la 03 noiembrie 2014, cu avertizarea persoanei cu funcție de răspundere despre consecințele în caz de neexecutare a hotărârii judecătorești.

La 14 noiembrie 2014 în privința Primarului General al mun. Chișinău, Chirtoacă Dorin, a fost pornită o cauză contravențională prin prisma art.318 alin. (2) Cod contravențional, iar prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 decembrie 2014, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2015, procesul contravențional a fost încetat, din motivul lipsei faptului contravenției. Instanța a constatat că neexecutarea hotărârii se datorează lipsei spațiului locativ liber în mun.

Chișinău, apreciind că în comportamentul Primarului General al mun. Chișinău nu sunt întrunite semnele componenței de contravenție prevăzute de art.318 alin.(2) Cod contravențional.

Ulterior, la 01 februarie 2016, executorul judecătoresc a solicitat Primăriei mun. Chișinău informația privind executarea hotărârii.

Astfel, la 25 februarie 2016, Primăria mun. Chișinău a răspuns că autoritățile administrație publice locale sunt în imposibilitate de a executa, în legătură cu lipsa spațiului locativ și a mijloacelor bănești pentru construcția lor.

În scopul executării actului judecătoresc, prin somația din 27 aprilie 2016, Primarului General al mun. Chișinău, Chirtoacă Dorin, i-a fost solicitată informația dacă a fost propusă în ședințele Consiliului mun. Chișinău chestiunea privind executarea documentelor executorii nominalizate, sau Primăria mun. Chișinău a întocmit proiecte de decizie cu privire la executarea documentelor executorii nominalizate și dacă a transmis aceste proiecte spre examinare în Consiliu. La fel, Primarul General a fost obligat să întreprindă, în termen de 20 zile, acțiuni concrete în vederea executării eficiente a documentului executoriu.

După cum s-a constatat, la aceeași dată, 27 aprilie 2016, a fost somat Secretarul Consiliului mun. Chișinău, Didencu Valeriu, fiindu-i solicitată informația, dacă, Primarul general al mun. Chișinău a convocat și/sau a propus la una din ședințele Consiliului mun. Chișinău chestiunea privind executarea documentului nominalizat, sau dacă, în secretariatul Consiliului mun. Chișinău au fost înregistrate proiectele de decizii privind executarea documentului executoriu, și dacă aceste proiecte au fost avizate de către secretarul Consiliului.

La 13 mai 2016, Primăria mun. Chișinău a informat ca, nu dispune de spațiu liber în mun. Chișinău și mijloace financiare necesare pentru construcția acestui spațiu, fiind înaintate demersuri repetate Guvernului RM pentru alocarea mijloacelor bănești, iar, odată cu identificarea spațiului locativ vor fi executate toate cele 265 hotărâri judecătorești cu privire la alocarea spațiului locativ.

La 26 mai 2016, Secretarul Consiliului mun. Chișinău a comunicat că, proiectele de decizii n-au fost avizate de către Secretar și nici n-au fost transmise spre examinare în Consiliu, ținând cont că, proiectele date n-au fost perfectate, coordonate și remise de către Primărie, în modul stabilit de legislație.

Ulterior, la 07 februarie 2017, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău au fost interpelate despre măsurile întreprinse în vederea executării, care n-au răspuns, interpelările fiind expediate repetat la 10 aprilie 2017.

Prin răspunsul Primăriei mun. Chișinău din 19 aprilie 2017, s-a comunicat că debitorul este în imposibilitate de executare, iar, pentru executarea a 232 titluri de executare privind asigurarea cu spațiu locativ, sunt necesare mijloace bănești în mărime de 147.551.229 MDL, de care administrația publică locală nu dispune.

La 05 septembrie 2017, în vederea executării documentului executoriu a fost somat Primarul General Interimar - Nistor Grozavu, care la 20 septembrie 2017, a informat că, la identificarea spațiului locativ liber, va întreprinde toate măsurile necesare, însă, în prezent din lipsa mijloacelor bănești, debitorul este în imposibilitate de executare.

După cum s-a constatat, la 03 octombrie 2017, Direcția Generală Locativ Comunală a Primăriei mun. Chișinău (DGLCA) a adresat Viceprimarului, Nistor Grozavu un demers pentru includerea în bugetul pe programe pentru anul 2018 și estimării pe anii 2019- 2020 un obiectiv ce prevede construcția blocului locativ de locuințe în scopul executării documentelor executorii existente.

Prin răspunsul din 09 octombrie 2017, Primăria mun. Chișinău a concluzionat că, o modalitate de executare la momentul actual a unor hotărâri de judecată privind asigurarea cu spații locative, ar fi, încheierea tranzacțiilor de împăcare prin acordarea compensațiilor bănești, or, schimbarea modului sau ordinii de executare, în conformitate cu art.252 Cod de procedură civilă, achitarea echivalentului bănesc în locul spațiului locativ. Creditorul fiind informat despre modalitățile propuse de către debitor, n-a informat executorul judecătoresc despre măsurile întreprinse. La fel, debitorul a comunicat că, prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr.15/1 din 22 decembrie 2017 cu privire la aprobarea bugetului municipal pe anul 2018 în lectura a doua și corelarea acestuia, anexa nr.15 pentru anul 2018, s-au alocat 1687 mii MDL, pentru elaborarea documentației de proiect pentru construirea blocului de locuințe sociale.

Prin demersul adresat la 27 decembrie 2017 de către Primăria mun. Chișinău, autoritatea publică locală informează Guvernul RM și Parlamentul Republicii Moldova, despre situația problematică în privința executării hotărârilor de judecată privind asigurarea cu spațiu locativ (cu 228 de astfel de hotărâri la moment], cu convocarea unei ședințe cu factorii de decizie pentru identificarea unor soluții.

Fiind interpelat debitorul repetat, la 14 mai 2018, Primăria mun. Chișinău a informat că, prin Dispoziția Primarului general interimar din 23 februarie 2018, a fost inclusă pe ordinea de zi cu nr.34, la ședința extraordinară a Consiliului mun. Chișinău din 27 februarie 2018 „informație referitor la hotărârile de judecată conform cărora Primăria este obligată să asigure cetățenii cu spațiu locativ", ședința a fost prelungită pe 13 martie 2018.

Prin dispoziția Primarului general interimar nr.4 din 08 iunie 2018 a fost inclusă pe ordinea de zi cu nr.31, la ședința extraordinară a Consiliului mun. Chișinău din 14 aprilie 2018 „informație referitor la hotărîrile de judecată conform cărora Primăria este obligată să asigure cetățenii cu spațiul locativ", ședința fiind programată pentru 14 iunie 2018, iar despre rezultatele acesteia nu se cunoaște.

Prin răspunsul Primăriei mun. Chișinău din 26 iulie 2018, debitorul s-a obligat să execute documentul executoriu, odată cu identificarea spațiului locativ, informând despre răspunsul Guvernului RM din 22 mai 2018, privind imposibilitatea alocării din bugetul de stat a mijloacelor bănești pentru construcția spațiului locativ pentru anii 2019-2021.

Ulterior, la 29 martie 2019, în vederea măsurilor de executare au fost somați Primarul General Interimar, Codreanu Ruslan, Secretarul Interimar al Consiliului mun. Chișinău, Tălmăci Adrian și șeful Direcției Locuințe, Burdiumov Ion.

La 03 mai 2019, debitorul a informat că, în prezent executarea nu este posibilă, reiterând poziția sa anterioară și anume lipsa spațiului locativ și a mijloacelor bănești pentru construcția acestuia, suplimentar indicând că, la adresarea Primăriei mun.

Chișinău, Guvernul RM la etapa elaborării cadrului bugetar pe termen mediu (CBTM) pe anii 2019-2021, nu s-au prevăzut alocații în vederea construcției locuințelor sociale.

După cum s-a constatat, debitorul Primăria mun. Chișinău la 18 aprilie 2019, s-a adresat Guvernului RM, cu solicitarea alocării surselor financiare în scopul executării hotărârilor judecătorești, iar creditorilor le-a fost solicitată prezentarea actelor, în vederea examinări lor și a posibilității executării documentelor executorii (11 acte).

Drept urmare a interpelărilor debitorului despre măsurile întreprinse în identificarea spațiului liber, acesta a informat că, referitor la 10 apartamente din s***** mun. Chișinău, care urmau să fie transmise în rezultatul contractului încheiat cu S.R.L. „Lagmar Impex" la 20 ianuarie 2015, debitorul urmând să identifice aceste spații, care la data de 02 iulie 2019, încă nu erau transmise.

La 28 iunie 2019, debitorul a informat că, în conformitate cu art.249 alin.(2) din Codul administrativ, pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare erau competente instanțele de apel.

La 01 octombrie 2019, executorul judecătoresc a strămutat Curții de Apel Chișinău documentul executoriu nr.3-2380/08 din 28 octombrie 2008 privind obligarea Primăriei mun. Chișinău să-i acorde spațiul locativ reclamantului pentru continuarea executării în conformitate cu normele stabilite de legislație.

Prin încheierea din 10 octombrie 2019 Curtea de Apel Chișinău a refuzat în inițierea procedurilor de executare, documentele executorii fiind restituite executorului judecătoresc/-instanța motivând că, documentele executorii aflate în executare până la 01 aprilie 2019, data intrării în vigoare a codului administrativ, vor fi executate de către executorul judecătoresc.

La 31 octombrie 2019, nefiind de acord, executorul judecătoresc a contestat încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2019.

La 18 decembrie 2019, prin Decizia Curții Supreme de Justiție, recursul executorului judecătoresc a fost respins pe aceleași temeiuri.

Astfel, la 11 februarie 2020, în scopul inițierii procesului de examinare a aspectelor ce țin de identificarea soluțiilor privind executarea hotărârilor de judecată referitor la asigurarea unor categorii de persoane cu spații locative, a avut loc o întrevedere a Ministrului Justiției, Fadei Nagacevschi cu Viceprimarul mun. Chișinău, Ilie Ceban.

După reluarea procedurilor de executare, la 11 martie 2020, debitorul a fost somat să execute documentul executoriu, acesta informând la 06 aprilie 2020 că, „la indicația Cancelariei de Stat din 27 decembrie 2019, privind alocarea din bugetul de stat a mijloacelor financiare în vederea executării de către Primăria mun. Chișinău a hotărârilor judecătorești cu privire la asigurarea cu spațiu locativ, Ministerul Finanțelor, prin scrisoarea din 16 ianuarie 2020, a informat Cancelaria de Stat și Primăria mun. Chișinău despre faptul că, în scopul realizării obiectivelor propuse se va examina oportunitatea atragerii surselor financiare de la partenerii externi de dezvoltare și realizarea unui proiect de Parteneriat public- privat cu alocarea terenurilor de către Primăria mun. Chișinău în calitate de contribuție partenerului privat la construirea locuințelor." La fel, în scrisoarea dată s-au propus etapele esențiale de derulare a acțiunilor reale în scopul realizării obiectivului propus.

După cum s-a indicat, la 24 iunie 2020 DGLCA a intervenit cu un demers privind reactualizarea/totalizarea informației documentelor executorii - asigurarea cu spațiu locativ a aflate în executare, lista fiind comunicată DGLCA la data de 08 iulie 2020.

La 18 mai 2021, executorul judecătoresc a somat Primarul General al Primăriei mun. Chișinău și DGLCA în privința executării documentului executoriu.

Ulterior, la 10 iunie 2021, prin răspunsul comun, Primăria mun. Chișinău și DGLCA, a informat că, în executare se află 227 titluri executorii privind asigurarea cu spațiu locativ, acestea fiind în imposibilitate executare din lipsa spațiului locativ și a mijloacelor bănești pentru construcția acestora.

La 25 mai 2021, Primăria mun. Chișinău s-a adresat cu un demers către Ministerul Economiei și al Infrastructurii cu solicitarea de a aloca din bugetul de stat surse financiare în scopul executării hotărârilor judecătorești.

Prin răspunsul din 10 iunie 2021, debitorul a menționat că, în temeiul art.77 Cod de executare, în cazul în care executarea este dificilă sau imposibilă, executorul judecătoresc sau părțile în proceduri executare pot înainta în instanța de judecată o cerere privind schimbarea modului și ordinii de executare.

La 30 iulie 2021, prin notificarea executorului judecătoresc, creditorului i-a fost propusă înaintare instanța de judecată a cererii privind schimbarea modului și ordinii de executare a hotărârii judecătorești creditorul recepționând la 02 august 2021, nu a informat despre măsurile întreprinse.

La 25 august 2021, DGLCA a confirmat faptul recepționării, notificării executorului judecătoresc 30 iulie 2021.

La 29 octombrie 2021, DGLCA a Consiliului mun. Chișinău, a solicitat executorului judecătoresc, la demersul reclamantului nr. 05/6903 din 14 septembrie 2021, referitor la necesitatea elaborării și aprobării de Guvern a unui plan multianual privind asigurarea cu locuințe, actualizarea informației asupra creditorilor care urmează să fie asigurați cu spațiul locativ.

La 15 noiembrie 2021, creditorul a fost notificat în despre depunerea actelor solicitate în cancelariei debitorului, acesta conformându-se, la 21 noiembrie 2021 despre acest fapt.

La 12 martie 2022, Primăria mun. Chișinău și DGLCA au fost somate în scopul executării documentului executoriu.

La 27 mai 2022, debitorul a informat că, deține spre executare a 227 titluri executorii de categoria dată, invocând art.8 lit. (b) și lit. (c) din Legea nr.75/2015, și anume exercitarea atribuțiilor ce țin de asigurarea cu locuințe a cetățenilor în general și a executării hotărîrilor judecătorești în special.

La 21 iulie 2022, reclamantul s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii, Primăria mun. Chișinău și executorul judecătoresc, Doroftei Ion, solicitând, în temeiul Legii nr. 87/ 2011 constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008 și încălcarea dreptului la protecția proprietății, încasarea sumei de 120.000 MDL cu titlu de prejudiciu material - cheltuieli suportate pentru închirierea spațiului locative pentru perioada 01 iulie 2019 - 31 decembrie 2021 și suma

de 1900 EUR cu titlu de prejudiciu moral cauzat în legătură cu neexecutarea în termen rezonabil aceleiași hotărâri pentru perioada 01 mai 2019 - 30 iunie 2022.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 iulie 2024, acțiunea reclamantului a fost admisă, constatându-se înălcarea art. 6 § 1 din CEDO și art. 1 al Protocolului nr. 1 la CEDO și încasându-se de la bugetul de stat sumei de 120.000 MDL cu titlu de prejudiciu material pentru perioada 01 iulie 2019 - 31 decembrie 2021 și suma de 1900 EUR cu titlu de prejudiciu moral pentru perioada 01 mai 2019 - 30 iunie 2022.
La 15 august 2024, reprezentantul Ministerului Justiției, Pantea Daniel, nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 iulie 2024, a declarat apel împotriva acesteia, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2025, s-a respins cererea apelantului, menținându-se hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 iulie 2024.

Or, instanța mai reține că la data de 25 septembrie 2025, ***** s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii - Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău și executorul judecătoresc, Doroftei Ion cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a dreptului la protecția proprietății și repararea prejudiciului moral în mărime de 1900 EUR pentru perioada 1 iulie 2022 - 31 august 2025.

În conformitate cu art. 1 din Legea nr. 87/2011, scopul respectivei legi este de a crea un remediu intern eficient de apărare a dreptului, *inter alia,* la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Art. 2 alin. (1) al Legii nr. 87/2011, stabilește că orice persoană care consideră că i-a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare.

Art. 4 al Legii nr. 87/2011 prevede că sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) CE, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu- și îndeplinește benevol obligațiile.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condițiile legii și se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, până la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, până la achitarea dobânzilor, a penalităților sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum și a cheltuielilor de executare.

Art. 70 CE prevede că documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul în care nu este indicat, într-un termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea procedurii de executare, comportamentul

participanților la procedura de executare, interesul creditorului și conduita executorului judecătoresc.

În partea ce ține de constatarea neexecutării hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2008, conform jurisprudenței consacrate a CtEDO, dreptul de acces la o instanță, garantat de art. 6 § 1 CEDO „ar fi unul iluzoriu dacă un Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână ineficientă în detrimentul unei părți".

În acest sens, executarea unei hotărâri judecătorești constituie o parte integrantă a dreptului la un proces echitabil, fiind considerată a doua etapă a procedurii judiciare pe fond, prin care dreptul revendicat își găsește realizarea efectivă *(Prodan* v. *RM,* § 52; *Di Pede* v. *Italia,* §§ 22-26; *Zappia* v. *Italia,* §§18-22).

CtEDO a mai a subliniat, de asemenea, că statul are obligația de a se dota cu un arsenal juridic adecvat și suficient pentru a asigura respectarea obligațiilor pozitive ce îi revin *(Ciprova* v. *Republica Cehă,* hotărârea din 22 martie 2005), iar autoritățile nu pot invoca lipsa fondurilor sau lipsa locuințelor pentru a motiva neexecutarea unei hotărâri judecătorești *(Prodan* v. *RM,* § 53).

Respectiv, instanța de judecată are ca sarcină exclusivă de a analiza dacă măsurile adoptate de autoritățile naționale au fost adecvate și suficiente pentru realizarea executării *(Ruianu v. România,* hotărârea din 17 iunie 2003).

Din analiza materialelor anexate la dosar și a explicațiilor oferite de părți, instanța constată cu certitudine că hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2008 a rămas neexecutată până în prezent.

Or, acest fapt este confirmat prin corespondența purtată de executorii judecătorești cu debitorul și prin multiplele demersuri adresate Primăriei municipiului Chișinău și altor autorități publice competente în vederea punerii în executare a hotărârii. Cu toate acestea, acțiunile întreprinse de autorități nu au produs un rezultat concret, reclamantul nebeneficiind efectiv de dreptul recunoscut prin hotărârea judecătorească irevocabilă.
Astfel, măsurile adoptate de autoritățile naționale nu pot fi considerate nici adecvate, nici suficiente pentru realizarea executării, contrar obligațiilor pozitive ale statului.

Ce ține de constatarea încălcării termenului rezonabil al procedurii de executare a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2008, instanța mai remarcă că în ceea ce privește caracterul rezonabil al duratei procedurii de executare a unei hotărâri judecătorești, instanța reține că,, atât potrivit art. 70 CE, cât și conform jurisprudenței CtEDO, această noțiune trebuie apreciată prin prisma unor criterii consacrate precum complexitatea cauzei, comportamentul părților și interesul reclamantului.

Referitor la durata efectivă a procedurii de executare, instanța constată că hotărârea Curții de Apel a rămas neexecutată timp de peste 16 ani, perioadă care, în sine, depășește orice limită a rezonabilului într-un stat de drept.

Cu referire la complexitatea cauzei, instanța observă că natura obligației ce face obiectul executării- asigurarea reclamantului cu un spațiu locativ - nu prezintă o complexitate juridică sau faptică deosebită care ar putea justifica o întârziere atât de îndelungată. Este vorba despre o obligație clară, determinată și executabilă *de plano,* nefiind necesare interpretări, expertize complexe.

Or, contrar celor susținute de pârât, în speță nu se atestă o „negare" a executării hotărârii, ci o simplă neglijență și ineficiență în punerea acesteia în aplicare. A transforma această lipsă de acțiune într-o pretinsă dificultate de executare ar echivala cu legitimarea neexecutării hotărârilor judecătorești prin invocarea propriei pasivități administrative, o poziție inacceptabilă într-un stat de drept.

În ceea ce privește comportamentul părților, instanța reține că reclamantul a dat dovadă de diligență și perseverență în încercarea de a obține executarea hotărârii prin toate mecanismele legale disponibile. Din probele administrate rezultă că acesta a încercat să schimbe modalitatea de executare, a înaintat propuneri creditorului de soluționare amiabilă, a adresat demersuri autorităților publice etc. Toate aceste acțiuni demonstrează o conduită activă și un interes legitim de a obține realizarea efectivă a dreptului recunoscut. Respectiv, neexecutarea hotărârii nu poate fi imputată reclamantului.

În consecință urmează a fi analizat comportamentul autorităților implicate în neexecutarea acestei hotărâri, care sunt responsabile de executarea acestui act judecătoresc. în circumstanțele speței, debitorul procedurii de executare este o autoritate publică- Primăria mun. Chișinău, care nu poate invoca lipsa de fonduri și de spațiu locativ alternativ, drept justificare pentru neexecutarea hotărârilor judecătorești, o asemenea conduită fiind incompatibilă cu obligațiile pozitive care îi revin statului în temeiul art. 6 § 1 CEDO *(Prodan v. RM,* § 53).

Respectiv, argumentul pârâtului privind o „problemă sistemică" nu exonerează statul, întrucât, conform Legii nr. 87/2011, sarcina de a demonstra lipsa încălcării revine autorităților, care nu au făcut dovada vreunei imposibilități obiective de executare.

În ceea ce privește interesul reclamantului, instanța constată că acesta are un caracter esențial și personal, fiind vorba despre dreptul la un spațiu locativ, un element fundamental al vieții private și familiale, legat de demnitatea umană și de stabilitatea familiei. Reclamantul are în întreținere doi copii minori, iar lipsa unei locuințe afectează în mod direct condițiile sale de trai, siguranța și bunăstarea familiei. Prin urmare, cauza impunea din partea autorităților o diligență sporită și o prioritate clară în executarea hotărârii.

Instanța mai reține că CtEDO a mai subliniat că atunci când executarea unei hotărâri privește aspecte vitale ale vieții cotidiene - precum locuința, sănătatea sau mijloacele de subzistență - statul este obligat să acționeze cu promptitudine și eficiență *(Fuklev* v. *Ucraina,* 7 iunie 2005; *Burdov v. Federația Rusă,* 2002) în consecință invocarea de către pârât a lipsei unor motive care ar impune o diligență excepțională sau proceduri rapide nu poate fi reținută.

În contextul dat, având în vedere întârzierea cu peste 16 ani în executarea hotărârii judecătorești pronunțate în favoarea reclamantului de a-i acorda spațiu locativ, instanța constată că, reclamantului i-a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești în sensul Legii nr. 87/2011, urmând a fi admisă pretenția reclamantului și constatată încălcarea dreptului garantat de art. 6 § 1 CEDO.

Ce ține de repararea prejudiciului moral pentru perioada 01 iulie 2022 - 31 august 2025, instanța mai precizează că în conformitate cu art. 5 din Legea nr. 87/2011, în urma

constatării faptului că a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării *inter alia* prejudiciului moral.

Or, în prezenta cauză, s-a stabilit cu certitudine că autoritatea publică locală, Primăria mun. Chișinău, nu a întreprins măsurile necesare și suficiente pentru a asigura executarea hotărârii judecătorești irevocabile din 28 octombrie 2008, omisiune ce a determinat o încălcare continuă a dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a acesteia, ceea ce impune răspunderea statului pentru lezarea drepturilor și libertăților fundamentale ale reclamantului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil, pârâtul fiind ținut astfel, la repararea prejudiciului cauzat reclamantului.

Mai mult, în conformitate cu art.2036 alin. (1) și (2) Cod Civil în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă Ia reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri, iar prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Și art. 2037 alin. (1) și (2) CC statuează că, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate șl, inter alia, de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

În concluzie, instanța relevă că, în stabilirea cuantumului prejudiciului moral, se impune respectarea principiului echității, evitându-se atât acordarea unei sume simbolice, cât și a uneia vădit disproporționate față de jurisprudența CtEDO în cauze similare.

De asemenea, se reține că sarcina de a proba întinderea exactă a prejudiciului moral nu poate fi impusă reclamantului, întrucât suferința morală este, prin natura sa, dificil de cuantificat, fiind apreciată în mod individual, în raport cu circumstanțele concrete ale cauzei *(Ernestina Zullo* v. *Italia,* 10 noiembrie 2004).

Respectiv, instanța de judecată la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, va lua în considerare interesul sporit pe care îl are reclamantul în executarea hotărârii judecătorești, precum și obiectul propriu-zis al hotărârii.

În speță, durata excesivă a neexecutării hotărârii (peste 16 ani) a generat reclamantului o stare prelungită de incertitudine și frustrare, amplificată de lipsa de reacție efectivă din partea autorităților responsabile.

Mai mult, obiectul hotărârii judecătorești privește asigurarea cu spațiu locativ, un element esențial al vieții private și familiale, a cărui lipsă afectează în mod direct stabilitatea și demnitatea reclamantului și a membrilor familiei sale, inclusiv a celor doi copii aflați la întreținere. Prin urmare, instanța consideră că prejudiciul moral suferit este unul real, serios și de durată.

Având în vedere criteriile stabilite de art. 2037 Cod civil, durata încălcării, natura dreptului lezat și jurisprudența CtEDO în cauze similare privind neexecutarea hotărârilor

judecătorești *(Prodan* v. *Republica Moldova; Burdov v. Federația Rusă; Fuklev v. Ucraina'),* instanța apreciază că suma de 1.900 EUR, convertită în moneda națională la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii, reprezintă o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral cauzat reclamantului prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2008, pentru perioada 1 iulie 2022 - 31 august 2025.

Acestea fiind stabilite, apreciind obiectiv probele administrate în ansamblu și interconexiunea lor în conformitate cu prevederile art.130 CPC, instanța de judecată concluzionează că acțiunea reclamantului ***** împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău și executorul judecătoresc, Doroftei Ion cu privire la constatarea încălcării art. 6 § 1 din CEDO exprimat prin încălcarea dreptului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral, urmează a fi admisă.

Cazului îi sunt imputabile și relevante practica națională în asemenea categorii de litigii. Astfel, în conformitate cu Recomandarea nr. 6 a Curții Supreme de Justiție Privind satisfacția echitabilă, aprecierea prejudiciului moral se face în raport cu criteriile - (miza pentru reclamant, comportamentul părților, bună,/reaua-credință; durata neexecutării, etc.). Se ia obligatoriu în considerație principiul general al echității și suma nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de Curtea Europeană în spețele similare. Sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă pe seama reclamantului și se apreciază individual pentru fiecare caz, luîndu-se în considerație argumentele ambelor părți în proces și exluzîndu-se pretenții excesive și vădit exagerate.

Analizând jurisprudența CEDO în cazurile de neexecutare, putem constata că mărimea acesteia este de aproximativ de 600 euro pentru 12 luni de întârziere și câte 300 euro pentru fiecare perioadă următoare de 6 luni de întârziere.

Speței este de menționat că, chiar dacă perioadele mai scurte de un an, în mod normal, nu conduc la constatarea unei violări, la calcularea daunei morale se ia în considerație întreaga perioadă, inclusiv acel prim an de neexecutare. în materia duratei nerezonabile a procedurilor judiciare, sumele acordate cu titlu de prejudiciu moral variază între 1000 EURO și 2500 EURO, pentru 5 sau 10 ani. (Or, cea mai mică sumă s-a acordat în Deservire SRL, 600 EURO, pentru 6 ani și cea mai mare în Cravcenco, 3000 EURO, pentru 10 ani de examinare a unui litigiu de muncă).

Astfel, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanța de judecata a luat în considerație interesul sporit pe care îl are reclamantul în executarea hotărârii judecătorești al cărui beneficiar este, faptul că obiectul executării ține de asigurarea cu spațiu locativ, ce reprezintă un interes primordial pentru ***** și familia acestuia și durata neexecutării continue, care este una considerabilă. Reclamantului i se acordă in acest sens, o satisfacție echitabilă din contul bugetului de stat în mărime de 1900 euro, convertiți în valuta națională conform cursului BNM la data executării hotărârii, cu titlu de prejudiciu moral cauzat în legătură cu neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008 pentru perioada 01.072022 - 31.08.2025.

În astfel de circumstanțe, apreciind obiectiv probele administrate în ansamblu și interconexiunea lor în conformitate cu prevederile art.130 Cod de procedură civilă,

instanța de judecată concluzionează că, acțiunea reclamantului ***** împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii primăria mun. Chișinău, Consiliul municipal Chișinău și executor judecătoresc Doroftei Igor cu privire la constatarea încălcării art. 6 par. 1 din Convenția europeana pentru apărarea drepturilor omului, art. 1 al Protocolului 1 la CEDO exprimat prin încălcarea dreptului la executarea hotărârii judecătorești a Curții de Apel Chișinău nr. 3-2380/08 din 28.10.2008 în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral, urmează a fi admisă.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 87/2011, art. 85, 94, 238-241 CPC al RM, instanța de judecată,

hotărăște:

Se admite acțiunea lui *****.

Se constata încălcarea art. 6 par. 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, și art. 1 al Protocolul Nr. 1 la Convenție, exprimat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr.3-2380/08 din 28.10.2008 emisă de Curtea de Apel Chișinău și încălcarea dreptului la protecția proprietății, față de *****.

Se încasează din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiție al Republicii Moldova în beneficiul lui *****, IDNP: *****, dom. mun. Chișinău,*****, a prejudiciul moral cauzat, ca urmare a încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești pentru perioada de 38 luni de neexecutare (01.07.2022-31.08.2025), în mărime de 1900 (o mie nouă sute) euro, echivalentul în valută națională, conform cursului BNM, la data executării hotărârii.

Se explică dreptul părților şi participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de în apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președinte ședinței,
judecătorul Țurcanu Radu